ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **J. V.,** zast. Mgr. Martinem Tomalou, advokátem, se sídlem Český Těšín, Havlíčkova 190/12, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel,** se sídlem Praha 4 – Michle, Budějovická 1387/7, o přezkoumání rozhodnutí Celního ředitelství Ostrava ze dne 31. 8. 2012 č. j. 1938-3/2012-140100-21, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 5. 2014, č. j. 22 Af 114/2012 – 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Celního ředitelství Ostrava ze dne 31. 8. 2012 č. j. 1938-3/2012-140100-21. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti exekučnímu příkazu Celního úřadu Karviná ze dne 6. 2. 2012, č. j. 1457/2012-146100-021, jímž mu byla nařízena daňová exekuce srážkami ze mzdy na základě vykonatelných rozhodnutí, jimiž jsou platební výměry ze dne 26. 4. 2005, č. j. 2045/05-1461-21, č. j. 2045-02/05-1461-21 a č. j. 2045-03/05-1461-21, přičemž celková výše vymáhaného nedoplatku činí 426.531 Kč.

Ze soudního a správního spisu je zřejmé, že stěžovatel byl pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Karviné ze dne 15. 2. 2002, č. j. 4 T 168/2001 – 314, uznán vinným trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle ustanovení § 158 odst. 1 písm. a) trestního zákona a pomoci k trestnému činu zkrácení daně, poplatku a jiné podobné povinné platby dle ustanovení § 148 odst. 1 trestního zákona, neboť dne 15. 11. 1999 na hraničním přechodu v Chotěbuzi jako celní inspektor Celního úřadu Těšín nepravdivě potvrzoval tranzitní celní prohlášení o ukončení tranzitu zboží přes Českou republiku a jeho následný vývoz, které posléze

zaevidoval pod čísly: TCP 40424119-45199-1, TCP 40424119-45200-4, TCP 40424119-45201-6, čímž umožnil doposud nezjištěným osobám se vyhnout platbě dovozního cla a daně z přidané hodnoty ve výši celkem 418.169 Kč. Shora uvedený rozsudek byl změněn rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 5. 2002, sp. zn. 5 To 140/2002, a to jen ohledně trestu zákazu činnosti, jinak zůstal nezměněn. Na základě výše uvedeného pravomocného rozsudku bylo stěžovateli celními orgány vyměřeno shora citovanými platebními výměry clo a DPH.

Žalobou podanou dne 22. 12. 2005 u Krajského soudu v Ostravě se stěžovatel domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Celního ředitelství v Ostravě ze dne 11. 10. 2005, č. j. 4274a/05-1401-21, č. j. 4274b/05-1401-21 a č. j. 4274c/05-1401-21, jimiž byla zamítnuta odvolání stěžovatele proti uvedeným platebním výměrům Celního úřadu Karviná. Stěžovatel v této žalobě vznesl jediný žalobní bod, že platební výměry celního úřadu neobsahovaly odůvodnění, a proto se jedná o pakty. Žaloba byla zamítnuta rozsudkem krajského soudu ze dne 17. 9. 2007, č. j. 22 Ca 417/2005 - 44. Kasační stížnost stěžovatele podanou proti tomuto rozhodnutí Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 19. 6. 2008, č. j. 9 Afs 211/2007 - 74, zamítl. K námitce nicotnosti správních rozhodnutí, která byla uvedena poprvé v kasační stížnosti a spočívala v tom, že daň či clo byly vyměřeny nebo doměřeny po uplynutí zákonem stanovené prekluzivní lhůty, Nejvyšší správní soud konstatoval, že měla být uplatněna v zákonné dvouměsíční lhůtě pro podání žaloby ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s.

Krajskému soudu je dále z úřední činnosti známo, že rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 9. 2007 pod č. j. 22 Ca 33/2006 - 40, byly zamítnuty žaloby pana L. J. proti rozhodnutím Celního ředitelství Ostrava ze dne 1. 12. 2005, č. j. 5273a/05-1401-21, č. j. 5273b/05-1401-21, č. j. 5273c/05-1401-21, č. j. 5273d/05-1401-21, č. j. 5273e/05-1401-21 a č. j. 5273f/05-1401-21, jimiž byla zamítnuta jeho odvolání proti platebním výměrům, kterými mu bylo vyměřeno clo a daň z přidané hodnoty v celkové výši 422.701 Kč. Pan L. J. byl stejně jako stěžovatel celním inspektorem Celního úřadu Český Těšín a byl rovněž odsouzen za pomoc k trestnému činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 10 odst. 1 písm. c) a § 148 odst. 1, odst. 3 písm. b) trestního zákona a bylo mu vyměřeno clo a daň z přidané hodnoty. O jeho kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 9. 2007 pod č. j. 22 Ca 33/2006 - 40, rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 29. 10. 2009, č. j. 8 Afs 4/2008 - 69, tak, že rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Z obsahu zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že také pan L. J. uplatnil námitku prekluze poprvé až v kasační stížnosti. V mezidobí od rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci stěžovatele, tj. od 19. 6. 2008, však byl vydán nález Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2009, sp. zn. I. ÚS 1138/08, v němž Ústavní soud vyslovil, že prekluze náleží mezi skutečnosti významné z hlediska hmotného práva, ke kterým je třeba přihlédnout z úřední povinnosti. Nejvyšší správní soud proto ve věci pana L. J. k námitce prekluze, byť uplatněné až v kasační stížnosti, přihlédl. Vzhledem k tomu, že se tato námitka ukázala opodstatněnou, rozhodnutí krajského soudu zrušil. Krajský soud pak v dalším řízení rozsudkem ze dne 3. 12. 2009, č. j. 22 Ca 33/2006 - 86, rozhodnutí žalovaného i prvostupňová rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému z důvodu prekluze práva dluh vyměřit.

Krajský soud v nyní projednávané věci uvedl, že ačkoliv jsou případy stěžovatele i pana L. J. skutkově totožné, výsledek soudního přezkumu byl v důsledku vývoje judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu zcela odlišný. To však podle názoru krajského soudu nemá žádný vliv na zákonnost napadeného správního rozhodnutí ze dne 31. 8. 2012 č. j. 1938-3/2012-140100-21. Rozhodnutí žalovaného, jakož i exekuční příkaz správního orgánu I. stupně, byly vydány v rámci vymáhacího řízení, v němž se již neposuzuje správnost či zákonnost původního rozhodnutí, jímž byla daň vyměřena, ani zákonnost procesu, který jejímu vyměření předcházel. Žalovaný tak nemohl v odvolacím řízení posuzovat zákonnost podkladového rozhodnutí, a to ani

z hlediska možné prekluze, neboť mu taková pravomoc v rámci vymáhacího řízení nepřísluší. Jeho povinností bylo posuzovat toliko vykonatelnost podkladových rozhodnutí [§ 176 odst. 1 písm. b) daňového řádu], která sama o sobě nebyla stěžovatelem nijak zpochybněna. Stejně tak krajský soud nemůže při přezkumu vymáhacího řízení přezkoumávat zákonnost rozhodnutí, které bylo vydáno jako podkladové rozhodnutí, ledaže by byla namítána jeho nevykonatelnost. Tato námitka však v rámci řízení o žalobě vnesena nebyla, námitka prekluze pak na vykonatelnost rozhodnutí mít vliv nemůže. Krajský soud závěrem uvedl, že v posuzované věci je nesporné, že podkladová rozhodnutí byla stěžovateli prokazatelně oznámena a jsou tedy v právní moci, současně jsou účinná, neboť se proti nim již nelze odvolat a uplynula i lhůta k plnění stanovená správcem daně (§ 103 odst. 1 a 2 daňového řádu). Jedná se tedy o rozhodnutí vykonatelná. Krajský soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

Stěžovatel napadl rozsudek Krajského soudu v Ostravě kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Namítl, že rozhodnutí žalovaného i exekuční příkaz Celního úřadu Karviná jsou nezákonné, resp. nicotné, neboť jeho případná povinnost uhradit dluh vymáhaný na základě těchto rozhodnutí zanikla v důsledku prekluze. Stěžovatel již v průběhu předchozího řízení poukazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2009, č. j. 8 Afs 4/2008 - 69, v němž tento soud ve skutkově totožném případě pana L. J. vyslovil závěr, že došlo k prekluzi práva vyměřit předmětný celní dluh. Stěžovatel se domnívá, že v důsledku rozdílného rozhodování v jeho věci bylo porušeno jeho právo na rovné zacházení dle čl. 1 Listiny základních práv a svobod i právo na spravedlivý proces dle čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Stěžovatel upozornil na nález Ústavního soudu ze dne 2. 3. 2009, sp. zn. IV. ÚS 816/07, v němž se uvádí, že názor, že k prekluzi práva správního orgánu vyměřit daň má soud přihlédnout ex offo, je v rozhodovací praxi Ústavního soudu konstantní. Ústavní soud zde poukázal i na nejednotnost judikatury Nejvyššího správního soudu v této oblasti. Na základě uvedeného se stěžovatel domnívá, že Nejvyšší správní soud v jeho případě pochybil, jestliže nepřihlédl k jím uplatněné námitce prekluze a tedy zániku práva státu vyměřit mu celní dluh. Daňová exekuce vedená proti stěžovateli je tak nezákonná a její pokračování zakládá bezdůvodné obohacení státu. Stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě a vrácení věci k dalšímu řízení.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvedl, že s kasačními námitkami nesouhlasí, neboť předmětný exekuční příkaz byl vydán na základě vykonatelných rozhodnutí - platebních výměrů č. j. 2045/05-1461-21, č. j. 2045-02/05-1461-21 a č. j. 2045-03/05-1461-21, doručených stěžovateli dne 16. 5. 2005. Platební výměry byly přezkoumány v příslušném odvolacím řízení, jakož i v soudních řízeních. V rámci těchto řízení byla potvrzena platnost vydaných platebních výměrů, tj. exekučních titulů předmětného exekučního příkazu. Žalovaný dodal, že celní orgány nejsou oprávněny přezkoumávat rozhodnutí soudů, ale naopak jsou jimi vázány. Na předmětné platební výměry se tak musí hledět jako na platné a jimi vyměřenou částku celního dluhu jsou celní orgány povinny vybrat a vymáhat. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v mezích uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítl, že daňová exekuce je nezákonná z důvodu nezákonnosti, resp. nicotnosti exekučních titulů pro její nařízení, jimiž byly platební výměry ze dne 26. 4. 2005, č. j. 2045/05-1461-21, č. j. 2045-02/05-1461-21 a č. j. 2045-03/05-1461-21, a to pro prekluzi práva vyměřit mu celní dluh.

Nejvyšší správní soud především zdůrazňuje, že předpokladem pro nařízení daňové exekuce a tedy podmínkou platnosti exekučního příkazu je podle § 176 daňového řádu vykonatelnost rozhodnutí, jímž bylo stanoveno peněžité plnění, které povinný dobrovolně nesplnil. Jak již uvedl krajský soud, v souladu s § 103 daňového řádu je rozhodnutí vykonatelné tehdy, jestliže je účinné, nelze se proti němu odvolat, nebo jestliže odvolání nemá odkladný účinek, a uplynula-li lhůta k plnění, pokud byla stanovena. Podle § 101 odst. 5 daňového řádu je rozhodnutí vůči příjemci účinné okamžikem jeho oznámení.

Nejvyšší správní soud se dále ztotožnil se závěrem krajského soudu, že při nařízení exekuce již nelze přezkoumávat zákonnost či správnost exekučního titulu (zde platebních výměrů), příp. zákonnost řízení, které vydání exekučního titulu předcházelo. Podle § 176 daňového řádu je při nařízení exekuce zkoumána pouze výše zmíněná vykonatelnost rozhodnutí, jímž bylo stanoveno peněžité plnění, které povinný dobrovolně nesplnil. Případné vady rozhodnutí, jímž bylo plnění uloženo, či vady řízení, v němž bylo toto rozhodnutí vydáno, tak nejsou pro nařízení exekuce, resp. pro platnost exekučního titulu, relevantní. Výjimkou by byly pouze natolik závažné vady rozhodnutí, které by způsobily jeho nicotnost. Nejvyšší správní soud zde však uvádí, že i pokud by skutečně došlo k vyměření nebo doměření cla či daně po uplynutí zákonem stanovené lhůty, jak namítá stěžovatel, jednalo by se sice o vadu rozhodnutí, že by však mělo povahu prosté nezákonnosti, nejednalo by se tedy o vadu tak intenzivní a zřejmou, aby způsobila faktickou neexistenci, resp. nicotnost platebních výměrů, a tedy nemožnost provedení exekuce.

Relevantní není ani námitka stěžovatele, že Nejvyšší správní soud rozhodl ve věci sp. zn. 9 Afs 211/2007 - 74, v rozporu s názorem Ústavního soudu o tom, že prekluze náleží mezi takové skutečnosti významné z hlediska hmotného práva, ke kterým je třeba přihlédnout z úřední povinnosti; podstatné není ani to, že je tento názor v současné době zastáván i samotným Nejvyšším správním soudem. Stěžovatel se touto námitkou v podstatě domáhá revize již skončeného soudního řízení vedeného Nejvyšším správním soudem. Stěžovatel však v minulosti rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2008, č. j. 9 Afs 211/2007 - 74, nenapadl ústavní stížností, rozsudek je pravomocný a závazný. Není tudíž možné, aby byly závěry tohoto rozsudku jakkoli změněny či aby byla nyní opětovně posouzena či jakkoli zohledněna námitka stěžovatele, že daň či clo byly platebními výměry vyměřeny po uplynutí zákonem stanovené lhůty. Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatel sice tvrdí, že je exekuován prekludovaný celní dluh, to však celní orgány ani soudy v předchozím řízení nikdy autoritativně nevyslovily. Ve fázi exekučního řízení se již touto námitkou prekluze zabývat nelze.

V nyní projednávané věci je tak podstatné, že v rámci řízení o žalobě vedeného u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 Ca 417/2005, ani následně v řízení o kasační stížnosti vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 9 Afs 211/2007, nebyla platnost platebních výměrů, jimiž byl stěžovateli vyměřen celní dluh, dotčena. Jak již bylo uvedeno výše, na jejich vykonatelnost nemohla mít vliv případná prekluze práva vyměřit celní dluh, neboť by nevedla k nicotnosti platebních výměrů. Z jiných důvodů stěžovatel vykonatelnost platebních výměrů nezpochybnil. Krajský soud tak nepochybil, jestliže nezákonnost rozhodnutí žalovaného ve věci nařízení daňové exekuce neshledal.

Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že tato není důvodná, a proto ji zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl

ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. dubna 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu